

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 231/2014 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Μαρτίου 2014

για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 212 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στην ανακοίνωσή της, της 29ης Ιουνίου 2011, με τον τίτλο «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020», η Επιτροπή όρισε το πλαίσιο για τους μηχανισμούς της Ένωσης για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης, συμπεριλαμβανομένου του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας («ΜΠΒ II»).

(2) Επειδή ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και για να καταστεί αποτελεσματικότερη η εξωτερική δράση της Ένωσης, θα πρέπει να διατηρηθεί ένα πλαίσιο προγραμματισμού και εφαρμογής της εξωτερικής βοήθειας για την περίοδο 2014-2020. Η πολιτική διεύρυνσης της Ένωσης θα πρέπει να εξακολουθήσει να στηρίζεται από ειδικό μηχανισμό για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης. Θα πρέπει επομένως να θεσπιστεί ο ΜΠΒ II.

(3) Το άρθρο 49 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) προβλέπει ότι κάθε ευρωπαϊκό κράτος που σέβεται τις αξίες του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της Ένωσης. Ευρωπαϊκό κράτος που έχει υποβάλει αίτηση προσχώρησης στην Ένωση μπορεί να γίνει μέλος μόνο εφόσον επιβεβαιωθεί ότι πληροί τα κριτήρια μέλους που καθορίστηκαν στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού

Συμβουλίου της Κοπεγχάγης τον Ιούνιο του 1993 («κριτήρια της Κοπεγχάγης») και υπό την προϋπόθεση ότι η προσχώρηση δεν θέτει σε δοκιμασία την ικανότητα της Ένωσης να εντάξει το νέο μέλος. Τα εν λόγω κριτήρια συνδέονται με τη σταθερότητα θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, την ύπαρξη λειτουργικής οικονομίας της αγοράς, καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης της ανταγωνιστικής πίεσης και των δυνάμεων της αγοράς εντός της Ένωσης, και την ικανότητα να αναλάβει όχι μόνο τα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις βάσει των Συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της προσήλωσης στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

(4) Η στρατηγική διεύρυνσης που στηρίζεται στην εμπέδωση, την αιρεσιμότητα και την επικοινωνία, σε συνδυασμό με την ικανότητα της Ένωσης να ενσωματώνει νέα μέλη, εξακολουθεί να αποτελεί τη βάση για την ανανέωση της συναίνεσης όσον αφορά τη διεύρυνση. Η διαδικασία προσχώρησης βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και στην εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των υποψηφίων, οι οποίοι κρίνονται ξεχωριστά με βάση την αξία τους. Η πρόοδος προς την προσχώρηση εξαρτάται από τον σεβασμό των αρχών της Ένωσης από κάθε υποψήφιο και από την ικανότητά του να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για την ευθυγράμμιση του πολιτικού, θεσμικού, νομικού, διοικητικού και οικονομικού του συστήματος με τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης.

(5) Η διαδικασία διεύρυνσης ενισχύει την ειρήνη, τη δημοκρατία και τη σταθερότητα στην Ευρώπη και τοποθετεί την Ένωση σε καλύτερη θέση για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Η μετασχηματιστική δύναμη της διαδικασίας διεύρυνσης οδηγεί σε μακρόπνοες πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις στις χώρες διεύρυνσης, από τις οποίες ωφελείται και η Ένωση ως σύνολο.

(6) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει χορηγήσει το καθεστώς της υποψήφιας χώρας στην Ισλανδία, το Μαυροβούνιο, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, την Τουρκία και τη Σερβία. Έχει επιβεβαιώσει την ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων. Με την επιφύλαξη των θέσεων σχετικά με το καθεστώς ή τυχόν μελλοντικών αποφάσεων που θα ληφθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο, οι επωφελούμενοι της ευρωπαϊκής αυτής προοπτικής, στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί καθεστώς υποψήφιας χώρας, μπορούν να θεωρηθούν δυνάμει υποψήφιοι αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Η χρηματοδοτική βοήθεια βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να χορηγείται σε όλους τους δικαιούχους του παραρτήματος I.

(7) Η βοήθεια στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση, όπως καθορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ανακοίνωση για τη στρατηγική διεύρυνσης και τις εκθέσεις προόδου που περιλαμβάνονται στην ετήσια δέσμη εγγράφων της Επιτροπής που αφορούν τη διεύρυνση, καθώς και τα σχετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Βοήθεια

⁽¹⁾ ΕΕ C 11, 15.1.2013, σ. 77.

⁽²⁾ ΕΕ C 391, 18.12.2012, σ. 110.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2014.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) (ΕΕ L 210, 31.7.2006, σ. 82).

θα πρέπει να παρέχεται επίσης βάσει των συμφωνιών που έχουν συναφθεί από την Ένωση με τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι και σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις και τις εταιρικές σχέσεις για την προσχώρηση. Η βοήθεια θα πρέπει κυρίως να εστιάζεται σε επιλεγμένους τομείς πολιτικής που θα βοηθήσουν τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι να ενισχύσουν τους δημοκρατικούς θεσμούς και το κράτος δικαίου, να μεταρρυθμίσουν το δικαστικό σύστημα και τη δημόσια διοίκηση, να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και να προωθούν την ισότητα των φύλων, την ανεκτικότητα, την κοινωνική ένταξη και την εξάλειψη των διακρίσεων. Η βοήθεια θα εξακολουθήσει να αποτελεί στήριγμα για τις προσπάθειές τους για προώθηση της περιφερειακής, της μακροπεριφερειακής και της διασυνοριακής συνεργασίας, καθώς και της εδαφικής ανάπτυξης, με προοπτική την επίτευξη μακροπεριφερειακών στρατηγικών της Ένωσης. Θα πρέπει επίσης να βελτιώσει την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη, προωθώντας ένα πρόγραμμα για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη που επικεντρώνεται ιδίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη («στρατηγική Ευρώπη 2020») και για τη σταδιακή συμμόρφωση με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Θα πρέπει να ενισχυθεί η συνέπεια μεταξύ της χρηματοδοτικής συνδρομής και της συνολικής προόδου που σημειώνεται κατά την εφαρμογή της προενταξιακής στρατηγικής.

(8) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη μεταβολές του πλαισίου πολιτικής για τη διεύρυνση ή σημαντικές εξελίξεις στους δικαιούχους του παραρτήματος Ι, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ό,τι αφορά την προσαρμογή και την επικαιροποίηση των θεματικών προτεραιοτήτων για τη βοήθεια που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ. Έχει ιδιαίτερη σημασία να προβεί η Επιτροπή στις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού έργου της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και δέουσα διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

(9) Η ενίσχυση του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και η χρηστή διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, παραμένουν βασικές προκλήσεις για τους περισσότερους δικαιούχους του παραρτήματος Ι και είναι ζωτικής σημασίας για τους εν λόγω δικαιούχους, ώστε να προσεγγίσουν περαιτέρω την Ένωση και, εν συνεχεία, να αναλάβουν πλήρως την ευθύνη των υποχρεώσεών τους ως μελών της Ένωσης. Λόγω του μάλλον μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των μεταρρυθμίσεων που επιδιώκονται στους εν λόγω τομείς και της ανάγκης δημιουργίας ιστορικού επιδόσεων, η χρηματοδοτική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ασχοληθεί με τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στους δικαιούχους του παραρτήματος Ι το συντομότερο δυνατόν.

(10) Οι δικαιούχοι του παραρτήματος Ι είναι ανάγκη να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις, όπως τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική

αλλαγή, και να ευθυγραμμιστούν με τις προσπάθειες της Ένωσης για την αντιμετώπιση των εν λόγω ζητημάτων. Η συνδρομή της Ένωσης βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου για την αύξηση του ποσοστού του προϋπολογισμού της Ένωσης που διατίθεται για την κλιματική αλλαγή τουλάχιστον στο 20 %.

(11) Η Ένωση θα πρέπει να παράσχει επίσης στήριξη για την πορεία προς την ένταξη, με βάση την εμπειρία των κρατών μελών της, προς όφελος όλων των δικαιούχων του παραρτήματος Ι. Η εν λόγω συνεργασία θα πρέπει να επικεντρώνεται κυρίως στην ανταλλαγή των εμπειριών που απέκτησαν τα κράτη μέλη κατά τη διαδικασία των μεταρρυθμίσεων.

(12) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν συντονισμό, συνοχή και συμπληρωματικότητα της ενίσχυσής τους, ιδίως με τακτικές διαβουλεύσεις και συχνές ανταλλαγές των σχετικών πληροφοριών κατά τα διάφορα στάδια του κύκλου της βοήθειας. Θα πρέπει επίσης να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες για τη βελτίωση της συνεργασίας και της συμπληρωματικότητας, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών διαβουλεύσεων με τους άλλους δωρητές. Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να ενισχυθεί τόσο με προγράμματα που εφαρμόζονται μέσω κρατικών φορέων όσο και ως άμεσης αποδέκτης της βοήθειας της Ένωσης.

(13) Οι προτεραιότητες δράσης για την επίτευξη των στόχων στους σχετικούς τομείς πολιτικής που θα στηριχθούν βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να προσδιοριστούν σε ενδεικτικά έγγραφα στρατηγικής που θα συντάξει η Επιτροπή για τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης για την περίοδο 2014-2020, σε συνεργασία με τους δικαιούχους του παραρτήματος Ι, βάσει των ειδικών αναγκών τους και του θεματολογίου της διεύρυνσης και σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς στόχους που καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις σχετικές εθνικές στρατηγικές. Τα έγγραφα στρατηγικής θα πρέπει επίσης να εντοπίζουν τους τομείς πολιτικής που θα στηριχθούν μέσω βοήθειας και, με την επιφύλαξη των προνομίων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, θα πρέπει να παραθέτουν την ενδεικτική κατανομή ανά Ταμείο Ένωσης και ανά τομέα πολιτικής, με ετήσια ανάλυση, συμπεριλαμβανομένης εκτίμησης των δαπανών που συνδέονται με το κλίμα. Θα πρέπει να υπάρχει επαρκής ευελιξία για την ικανοποίηση των αναγκών που ανακύπτουν και για την παροχή κινήτρων για τη βελτίωση των επιδόσεων. Τα έγγραφα στρατηγικής θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνοχή και τη συνέπεια με τις προσπάθειες των δικαιούχων του παραρτήματος Ι, όπως αποτυπώνονται στον εθνικό προϋπολογισμό τους, και να λαμβάνουν υπόψη τη στήριξη που παρέχουν άλλοι δωρητές. Για να ληφθούν υπόψη οι εσωτερικές και εξωτερικές εξελίξεις, τα έγγραφα στρατηγικής θα πρέπει να επανεξετάζονται και να αναθεωρούνται, όταν είναι απαραίτητο.

(14) Η Ένωση έχει συμφέρον να στηρίζει τις προσπάθειες των δικαιούχων του παραρτήματος Ι για μεταρρυθμίσεις, με σκοπό την ένταξή τους στην Ένωση. Η διαχείριση της βοήθειας θα πρέπει να εστιάζεται ιδιαίτερος στα αποτελέσματα και να δίνει κίνητρα σε όσους αποδεικνύουν έμπρακτα την τήρηση των δεσμεύσεών τους για μεταρρυθμίσεις, μέσω της αποδοτικής υλοποίησης της προενταξιακής βοήθειας και της προόδου ως προς την τήρηση των κριτηρίων ένταξης.

- (15) Για τη διαχείριση της βοήθειας θα πρέπει να συνεχιστεί η χρήση των δομών και μηχανισμών η αξία των οποίων αποδείχτηκε κατά την προενταξιακή διαδικασία. Η μετάβαση από την άμεση διαχείριση των προενταξιακών κονδυλίων από την Επιτροπή στην έμμεση διαχείριση από τους δικαιούχους του παραρτήματος I θα πρέπει να γίνεται σταδιακά και σύμφωνα με τις αντίστοιχες ικανότητες των εν λόγω δικαιούχων. Σύμφωνα με την αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας, θα πρέπει να ενθαρρύνεται από την Επιτροπή η κοινοβουλευτική εποπτεία κάθε δικαιούχου που παρατίθεται στο παράρτημα I σχετικά με τη βοήθεια που παρέχεται σε στον εν λόγω δικαιούχο.
- (16) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν τα έγγραφα στρατηγικής, τα έγγραφα προγραμματισμού και τους συγκεκριμένους κανόνες για τη θέσπιση των εν λόγω ενιαίων όρων εφαρμογής και θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Δεδομένης της φύσης αυτών των εκτελεστικών πράξεων και, ιδίως, του πολιτικού προσανατολισμού τους ή των δημοσιονομικών επιπτώσεών τους, θα πρέπει για την έκδοσή τους να εφαρμόζεται καταρχήν η διαδικασία εξέτασης, με εξαίρεση στην περίπτωση μέρων μικρότερης δημοσιονομικής κλίμακας. Κατά τον καθορισμό των ενιαίων προϋποθέσεων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα διδάγματα από τη διαχείριση και εκτέλεση της προενταξιακής βοήθειας στο παρελθόν. Οι εν λόγω ενιαίες προϋποθέσεις θα πρέπει να τροποποιούνται αν το απαιτούν οι περιστάσεις.
- (17) Η επιτροπή που συγκροτείται βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι αρμόδια για νομικές πράξεις και αναλήψεις υποχρεώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, καθώς και την εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 389/2006 του Συμβουλίου⁽²⁾.
- (18) Ο παρών κανονισμός καθορίζει συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι για τη συνολική διάρκεια εφαρμογής του, το οποίο αποτελεί, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, το ποσό της προνομιακής αναφοράς κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη δημοσιονομική συνεργασία και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁽³⁾.
- (19) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώκει την αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων προκειμένου να βελτιστοποιήσει τα αποτελέσματα της εξωτερικής δράσης της. Αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται μέσω της συνοχής και της συμπληρωματικότητας των μηχανισμών της Ένωσης για την εξωτερική δράση, καθώς και με τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ του ΜΠΒ II, άλλων μηχανισμών της Ένωσης για τη

χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης και άλλων πολιτικών της Ένωσης. Θα πρέπει δε περαιτέρω να συνεπάγεται αμοιβαία ενίσχυση των προγραμμάτων που καταρτίζονται στο πλαίσιο των μηχανισμών για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης.

- (20) Οι κοινοί κανόνες και διαδικασίες για την εφαρμογή των μηχανισμών της Ένωσης για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾.
- (21) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μάλλον μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (22) Είναι σκόπιμο να διασφαλισθεί η ομαλή μετάβαση χωρίς διακοπή από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας («ΜΠΒ»), όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, στον ΜΠΒ II και να ευθυγραμμιστεί η διάρκεια εφαρμογής του παρόντος κανονισμού με εκείνη του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου⁽⁵⁾. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Γενικός στόχος

Ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας για την περίοδο 2014-2020 («ΜΠΒ II») στηρίζει τους δικαιούχους του παραρτήματος I προκειμένου να θεσπίσουν και να εφαρμόσουν τις πολιτικές, θεσμικές, νομικές, διοικητικές, κοινωνικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις, τις οποίες απαιτείται να πραγματοποιήσουν οι δικαιούχοι του παραρτήματος I, για να συμμορφωθούν προς τις αξίες της Ένωσης και να ευθυγραμμιστούν σταδιακά με τους κανόνες, τα πρότυπα και τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης, ώστε να καταστούν μέλη της Ένωσης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 389/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2006, για τη σύσταση μέσω χρηματοδοτικής στήριξης για την προαγωγή της οικονομικής ανάπτυξης της τουρκοκυπριακής κοινότητας και για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2667/2000 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης (ΕΕ L 65, 7.3.2006, σ. 5).

⁽³⁾ ΕΕ C 373, 20.12.2013, σ. 1.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τον καθορισμό κοινών κανόνων και διαδικασιών για την εφαρμογή των μηχανισμών χρηματοδότησης της εξωτερικής δράσης της Ένωσης (βλέπε σελίδα 95 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2014-2020 (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 884).

Μέσω της στήριξης αυτής, ο ΜΠΒ II συμβάλλει στη σταθερότητα, την ασφάλεια και την ευημερία των δικαιούχων του παραρτήματος I.

Άρθρο 2

Ειδικοί στόχοι

1. Η βοήθεια βάσει του παρόντος κανονισμού επιδιώκει την επίτευξη των ακόλουθων ειδικών στόχων, σύμφωνα με τις ανάγκες εκάστου δικαιούχου του παραρτήματος I, καθώς και του επιμέρους θεματολογίου διεύρυνσης:

α) στήριξη των πολιτικών μεταρρυθμίσεων, μεταξύ άλλων μέσω:

- i) της στήριξης της δημοκρατίας και των θεσμών της, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου και αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος, και του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του,
- ii) της προώθησης και προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, του μεγαλύτερου σεβασμού των δικαιωμάτων των ανθρώπων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των λεσβίων, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων και των διεμφυλικών και μεσοφυλικών προσώπων, καθώς και μέσω της προάσπισης της ισότητας των φύλων, της εξάλειψης των διακρίσεων και της ανοχής, καθώς και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και του σεβασμού της πολιτισμικής πολυμορφίας,
- iii) της περιφερειακής συνεργασίας και των σχέσεων καλής γειτονίας,
- iv) της προώθησης της συμφιλίωσης, οικοδόμησης της ειρήνης και μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης,
- v) της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος,
- vi) της ενίσχυσης της δημόσιας διοίκησης και της χρηστής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα,
- vii) μέτρων δημιουργίας ικανοτήτων προς βελτίωση της επιβολής του νόμου, της διαχείρισης των συνόρων και της εφαρμογής της μεταναστευτικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών,
- viii) της ανάπτυξης της κοινωνίας των πολιτών,
- ix) της βελτίωσης του κοινωνικού διαλόγου και της ενίσχυσης των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων,

β) στήριξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής ανάπτυξης με στόχο την εξυπη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, μεταξύ άλλων μέσω:

- i) της επίτευξης των προτύπων της Ένωσης στην οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργούσας οικονομίας της αγοράς, καθώς και της δημοσιονομικής και οικονομικής διακυβέρνησης,
- ii) των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που είναι αναγκαίες για να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση της ανταγωνιστικής πίεσης και των δυνάμεων της αγοράς στην Ένωση, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων,

iii) της ενίσχυσης της απασχόλησης και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού, της προώθησης της δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας και της ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου,

iv) της προαγωγής της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης, ιδίως των μειονοτήτων, των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες, των προσφύγων και των εκτοπισθέντων,

v) της προώθησης ενός χωρίς αποκλεισμούς και ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού συστήματος και της διατήρησης και αποκατάστασης της πολιτιστικής κληρονομιάς,

vi) της ανάπτυξης του φυσικού κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των υποδομών και των συνδέσεων με την Ένωση και τα περιφερειακά δίκτυα,

vii) της ενίσχυσης της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της ικανότητας καινοτομίας,

γ) ενίσχυση της ικανότητας των δικαιούχων του παραρτήματος I σε όλα τα επίπεδα ώστε να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις του μέλους της Ένωσης, στήριζοντας τη σταδιακή ευθυγράμμιση με το ενωσιακό κεκτημένο καθώς και τη θέσπιση, την εφαρμογή και την επιβολή του εν λόγω κεκτημένου, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας για τη διαχείριση των Διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου για την Αγροτική Ανάπτυξη,

δ) ενίσχυση της περιφερειακής ολοκλήρωσης και της εδαφικής συνεργασίας με τη συμμετοχή των δικαιούχων του παραρτήματος I, των κρατών μελών και, κατά περίπτωση, τρίτων χωρών εντός του πεδίου του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

2. Η πρόοδος προς την κατεύθυνση της επίτευξης των ειδικών στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρακολουθείται και αξιολογείται βάσει προκαθορισμένων, σαφών, διαφανών και, όπου αρμόζει, ειδικών ανά χώρα και μετρήσιμων δεικτών οι οποίοι καλύπτουν μεταξύ άλλων:

α) την πρόοδο στους τομείς της ενίσχυσης της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του ανεξάρτητου και αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος, του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες και ευάλωτες ομάδες, και των θεμελιωδών ελευθεριών, της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων της γυναικάς, της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και της συμφιλίωσης, των σχέσεων καλής γειτονίας και της επιστροφής των προσφύγων και, ιδίως, της θέσπισης ιστορικού επιδόσεων στους εν λόγω τομείς,

β) την πρόοδο των κοινωνικο-οικονομικών και δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών και των μακροοικονομικών ανισορροπιών, την ορθότητα και αποτελεσματικότητα των στρατηγικών κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, την πρόοδο προς μια εξυπη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και τη δημιουργία ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού συστήματος χωρίς αποκλεισμούς και ποιοτικής κατάρτισης και απασχόλησης, μεταξύ άλλων μέσω και δημόσιων επενδύσεων που υποστηρίζονται από τον ΜΠΒ II, την πρόοδο προς την κατεύθυνση της δημιουργίας ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (βλέπε σελίδα 27 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- γ) την πρόοδο για την ευθυγράμμιση του σώματος της νομοθεσίας με το κεκτημένο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης ιστορικού επιδόσεων σχετικά με την εφαρμογή του, την πρόοδο της θεσμικής μεταρρύθμισης που συνδέεται με την Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης στην έμμεση διαχείριση της βοήθειας που χορηγείται βάσει του παρόντος κανονισμού,
- δ) την πρόοδο στη δημιουργία και την ενδυνάμωση της χρηστής διακυβέρνησης και των διοικητικών και θεσμικών ικανοτήτων και των ικανοτήτων απορρόφησης σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων πόρων, οι οποίες απαιτούνται για την ενσωμάτωση και την επιβολή της νομοθεσίας που σχετίζεται με το κεκτημένο,
- ε) τις πρωτοβουλίες περιφερειακής και εδαφικής συνεργασίας και την εξέλιξη των εμπορικών ροών.

3. Οι δείκτες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανεξέταση των επιδόσεων, κατά περίπτωση. Οι ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής που αναφέρονται στο άρθρο 4 αποτελούν σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της βοήθειας του ΜΠΒ II. Οι σχετικοί δείκτες απόδοσης καθορίζονται και περιλαμβάνονται στα έγγραφα στρατηγικής και τα προγράμματα που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 και τίθενται με στόχο τη δυνατότητα αντικειμενικής, διαχρονικής και, κατά περίπτωση, διαπρογραμματικής αξιολόγησης της προόδου.

Άρθρο 3

Τομείς πολιτικής

1. Η βοήθεια που χορηγείται βάσει του παρόντος κανονισμού αφορά κυρίως τους ακόλουθους τομείς πολιτικής:
- α) μεταρρυθμίσεις κατά την προετοιμασία για την προσχώρηση στην Ένωση και τη συναφή θεσμική ανάπτυξη και δημιουργία ικανοτήτων,
- β) κοινωνικοοικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη,
- γ) απασχόληση, κοινωνικές πολιτικές, εκπαίδευση, προαγωγή της ισότητας των φύλων και ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων,
- δ) γεωργία και αγροτική ανάπτυξη,
- ε) περιφερειακή και εδαφική συνεργασία.

2. Η βοήθεια σε όλους τους τομείς πολιτικής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου στηρίζει τους δικαιούχους του παραρτήματος I προκειμένου να επιτύχουν τους γενικούς και ειδικούς στόχους που ορίζονται στα άρθρα 1 και 2, ιδίως μέσω πολιτικών μεταρρυθμίσεων, προσέγγισης των νομοθεσιών, δημιουργίας υποδομών και επενδύσεων.

Κατά περίπτωση, ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη χρηστή διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου και την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος.

3. Η βοήθεια βάσει των τομέων πολιτικής που αναφέρονται στα στοιχεία β) έως ε) της παραγράφου 1 μπορεί να περιλαμβάνει τη

χρηματοδότηση δράσεων που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾.

4. Η βοήθεια βάσει του τομέα πολιτικής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε) μπορεί, συγκεκριμένα, να χρηματοδοτεί δράσεις πολλών χωρών ή οριζόντιου χαρακτήρα καθώς και δράσεις διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.

Άρθρο 4

Πλαίσιο βοήθειας

1. Η βοήθεια στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού παρέχεται σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση, όπως καθορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ανακοίνωση για τη στρατηγική διεύρυνσης και τις εκθέσεις προόδου που περιλαμβάνονται στην ετήσια δέσμη εγγράφων της Επιτροπής που αφορούν τη διεύρυνση, καθώς και τα σχετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ της βοήθειας και του πλαισίου πολιτικής για τη διεύρυνση.

2. Η βοήθεια θα απευθύνεται στους δικαιούχους του παραρτήματος I και θα είναι προσαρμοσμένη στην ειδική κατάστασή τους, λαμβάνοντας υπόψη τις περαιτέρω προσπάθειες που απαιτούνται για την πλήρωση των κριτηρίων προσχώρησης, καθώς και τις δυνατότητες των εν λόγω δικαιούχων. Η βοήθεια διαφοροποιείται, ως προς το πεδίο εφαρμογής και την ένταση, ανάλογα με τις ανάγκες, τις δεσμεύσεις για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων και την πρόοδο στην υλοποίηση των εν λόγω μεταρρυθμίσεων. Αποσκοπεί κυρίως στην παροχή βοήθειας προς τους δικαιούχους του παραρτήματος I για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση τομεακών μεταρρυθμίσεων. Οι τομεακές πολιτικές και στρατηγικές είναι σφαιρικές και συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων που τίθενται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 289).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 281).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 470).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 259).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 487).

3. Σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους που τίθενται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, οι θεματικές προτεραιότητες για την παροχή βοήθειας, ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες των δικαιούχων του παραρτήματος I, ορίζονται στο παράρτημα II. Καθεμία από τις εν λόγω θεματικές προτεραιότητες μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη περισσότερων ειδικών στόχων.

4. Σύμφωνα με τον ειδικό στόχο που τίθεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ), η βοήθεια στηρίζει τη διασυνοριακή συνεργασία, τόσο μεταξύ των δικαιούχων του παραρτήματος I, όσο και μεταξύ αυτών και των κρατών μελών ή των χωρών του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας («ΕΜΓ»), όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 232/2014, με σκοπό την προαγωγή των σχέσεων καλής γειτονίας, της ολοκλήρωσης της Ένωσης και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Οι θεματικές προτεραιότητες της βοήθειας για την εδαφική συνεργασία τίθενται στο παράρτημα III.

Άρθρο 5

Συμμόρφωση, συνέπεια και συμπληρωματικότητα

1. Η χρηματοδοτική βοήθεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού είναι συνεπής με τις πολιτικές της Ένωσης. Τηρεί τις συμφωνίες που συνάπτει η Ένωση με τους δικαιούχους του παραρτήματος I και τις δεσμεύσεις βάσει πολυμερών συμφωνιών στις οποίες η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος.

2. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, συμβάλλει στην υλοποίηση των δεσμεύσεων της Ένωσης προς μεγαλύτερη διαφάνεια και υποχρέωση λογοδοσίας όσον αφορά την παροχή της βοήθειας, μεταξύ άλλων με τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το μέγεθος και τη χορήγηση της βοήθειας, εξασφαλίζοντας ότι τα δεδομένα είναι συγκρίσιμα σε διεθνές επίπεδο και εύκολα προσβάσιμα και ότι έχουν διανεμηθεί και δημοσιευθεί.

3. Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) συνεργάζονται για τη διασφάλιση της συνέπειας και επιδιώκουν να αποφύγουν τις αλληλεπικαλύψεις μεταξύ της βοήθειας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και άλλης βοήθειας που χορηγείται από την Ένωση, τα κράτη μέλη και την ΕΤΕ, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών συναντήσεων που αποσκοπούν στον συντονισμό της βοήθειας.

4. Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και η ΕΤΕ εξασφαλίζουν τον συντονισμό των αντίστοιχων προγραμμάτων βοήθειάς τους, με στόχο τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της βοήθειας και την πρόληψη διπλής χρηματοδότησης, σύμφωνα με τις θεσπισθείσες διατάξεις για την ενίσχυση του επιχειρησιακού συντονισμού στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας και για την εναρμόνιση των πολιτικών και διαδικασιών, ιδίως των διεθνών αρχών περί αποτελεσματικότητας της βοήθειας. Ο συντονισμός επιβάλλει τακτικές διαβουλεύσεις και συχνές ανταλλαγές συναφών πληροφοριών κατά τα διάφορα στάδια του κύκλου της βοήθειας, ιδίως στο πεδίο της δράσης, και αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της διαδικασίας προγραμματισμού των κρατών μελών και της Ένωσης.

5. Για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη υλοποίηση της βοήθειας και για την πρόληψη διπλής χρηματοδότησης, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει καλύτερο συντονισμό και συμπληρωματι-

κότητα με πολυμερείς και περιφερειακούς οργανισμούς και οντότητες, όπως οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, οι Οργανισμοί, τα Ταμεία και Προγράμματα των Ηνωμένων Εθνών και με δωρητές εκτός της Ένωσης.

6. Κατά την προετοιμασία, εφαρμογή και παρακολούθηση της βοήθειας βάσει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή ενεργεί καταρχήν στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τους δικαιούχους του παραρτήματος I. Η εταιρική σχέση συνεπάγεται, κατά περίπτωση, τη συμμετοχή των αρμόδιων εθνικών και τοπικών αρχών, καθώς και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Ενθαρρύνεται από την Επιτροπή ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών φορέων.

Ενισχύονται οι δυνατότητες των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων και όπου αρμόζει, και ως άμεσων δικαιούχων της βοήθειας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Άρθρο 6

Έγγραφα στρατηγικής

1. Η βοήθεια στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού χορηγείται βάσει εθνικών ή πολυεθνικών ενδεικτικών εγγράφων στρατηγικής («έγγραφα στρατηγικής»), τα οποία καταρτίζονται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τους δικαιούχους του παραρτήματος I, για τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης για την περίοδο 2014-2020.

2. Τα έγγραφα στρατηγικής καθορίζουν τις προτεραιότητες δράσης για την επίτευξη των στόχων στους σχετικούς τομείς πολιτικής που αναφέρονται στο άρθρο 3 οι οποίοι θα στηριχθούν βάσει του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς στόχους που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 αντίστοιχα. Τα έγγραφα στρατηγικής υιοθετούνται σύμφωνα με το πλαίσιο βοήθειας που καθορίζεται στο άρθρο 4 και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις σχετικές εθνικές στρατηγικές.

3. Τα έγγραφα στρατηγικής περιλαμβάνουν την ενδεικτική κατανομή των κεφαλαίων της Ένωσης ανά τομέα πολιτικής, κατά περίπτωση, ανά έτος και επιτρέπουν να αντιμετωπισθούν οι ανακύπτουσες ανάγκες, με την επιφύλαξη της δυνατότητας συνδυασμού της βοήθειας σε διάφορους τομείς πολιτικής. Τα έγγραφα στρατηγικής περιλαμβάνουν δείκτες για την αξιολόγηση της προόδου σε ό,τι αφορά την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στα έγγραφα αυτά.

4. Η Επιτροπή προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση της εφαρμογής των εγγράφων στρατηγικής και κρίνει αν εξακολουθούν να είναι επίκαιρα υπό το πρίσμα της εξέλιξης του πλαισίου πολιτικής που αναφέρεται στο άρθρο 4. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή του άρθρου 13 παράγραφος 1 σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και δύναται να προτείνει επανεξέταση των εγγράφων στρατηγικής που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και/ή των προγραμμάτων και των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, εφόσον είναι σκόπιμο. Πραγματοποιείται επίσης, εφόσον είναι σκόπιμο, ενδιάμεση επανεξέταση και αναθεώρηση των εν λόγω εγγράφων στρατηγικής.

5. Η Επιτροπή εγκρίνει τα έγγραφα στρατηγικής που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και κάθε αναθεώρησή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2014.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 7

Προγραμματισμός

1. Η βοήθεια της Ένωσης βάσει του παρόντος κανονισμού υλοποιείται άμεσα, έμμεσα ή με κοινή διαχείριση μέσω προγραμμάτων και μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2014 και σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για τη θέσπιση ενιαίων όρων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τις δομές και τις διαδικασίες διαχείρισης, που θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος κανονισμού. Η εφαρμογή έχει κατά κανόνα τη μορφή ετήσιων ή πολυετών, εθνικών προγραμμάτων ή πολυεθνικών προγραμμάτων, καθώς και διασυνοριακών προγραμμάτων συνεργασίας, που καταρτίζονται σύμφωνα με έγγραφα στρατηγικής που αναφέρονται στο άρθρο 6 και συντάσσονται από τους αντιστοίχους δικαιούχους του παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού και/ή την Επιτροπή, κατά περίπτωση.

2. Τυχόν προγραμματισμός ή αναθεωρήσεις προγραμμάτων που πραγματοποιούνται μετά τη δημοσίευση της ενδιάμεσης έκθεσης επανεξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2014 («έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης») λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα, τα πορίσματα και τα συμπεράσματα της εν λόγω έκθεσης.

Άρθρο 8

Συμφωνίες-πλαίσια και επικουρικές συμφωνίες

1. Η Επιτροπή και οι αντιστοίχοι δικαιούχοι του παραρτήματος I συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσια για την υλοποίηση της βοήθειας.

2. Η Επιτροπή και οι αντιστοίχοι δικαιούχοι του παραρτήματος I ή οι αρμόδιες αρχές εφαρμογής τους, κατά περίπτωση, μπορούν να συνάπτουν επικουρικές συμφωνίες σχετικά με την υλοποίηση της βοήθειας.

Άρθρο 9

Διατάξεις που αφορούν τη σχέση μεταξύ των διάφορων μηχανισμών

1. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, για τη διασφάλιση της συνοχής και της αποτελεσματικότητας της χρηματοδοτικής βοήθειας της Ένωσης ή για την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να επεκτείνει την επιλεξιμότητα των προγραμμάτων και μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 σε χώρες, εδάφη και περιοχές οι οποίες διαφορετικά δεν θα ήταν επιλέξιμες για χρηματοδότηση δυνάμει του άρθρου 1, όταν το προς εφαρμογή πρόγραμμα ή μέτρο έχει παγκόσμιο, περιφερειακό ή διασυνοριακό χαρακτήρα.

2. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συνεισφέρει στα προγράμματα ή μέτρα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των δικαιούχων του παραρτήματος I και κρατών μελών, τα οποία θεσπίζονται βάσει του παρόντος κανονισμού. Το ποσόν της συνεισφοράς από το ΕΤΠΑ καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στη χρήση της εν λόγω συνεισφοράς.

3. Κατά περίπτωση, ο ΜΠΒ II μπορεί να συνεισφέρει σε προγράμματα ή μέτρα διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας που θεσπίζονται και υλοποιούνται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 και στα οποία συμμετέχουν οι δικαιούχοι του παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού.

4. Κατά περίπτωση, ο ΜΠΒ II μπορεί να συνεισφέρει σε προγράμματα ή μέτρα διασυνοριακής συνεργασίας που θεσπίζονται και υλοποιούνται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 232/2014 και στα οποία συμμετέχουν οι δικαιούχοι του παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού.

5. Κατά περίπτωση, ο ΜΠΒ II μπορεί να συνεισφέρει σε προγράμματα ή μέτρα τα οποία εισάγονται στο πλαίσιο μακροπεριφερειακής στρατηγικής και στα οποία συμμετέχουν οι δικαιούχοι του παραρτήματος I.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 10

Ανάθεση αρμοδιότητας

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 11 για την τροποποίηση του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού. Συγκεκριμένα, μετά τη δημοσίευση της ενδιάμεσης έκθεσης επανεξέτασης και βάσει των συστάσεων που περιέχονται στην ενδιάμεση έκθεση επισκόπησης, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την τροποποίηση του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού έως τις 31 Μαρτίου 2018.

Άρθρο 11

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 10 απονέμεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 10 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την

εξουσιοδότηση που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ.

4. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 10 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 12

Θέσπιση περαιτέρω κανόνων εφαρμογής

Πέραν των κανόνων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2014, θεσπίζονται ειδικοί κανόνες για την καθιέρωση ενιαίων όρων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2014.

Άρθρο 13

Διαδικασία επιτροπής

1. Συστήνεται επιτροπή Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας («επιτροπή ΜΠΒ II»), η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από αντιπρόσωπο της Επιτροπής. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Η επιτροπή ΜΠΒ II επικουρεί την Επιτροπή σε όλους τους τομείς πολιτικής που αναφέρονται στο άρθρο 3. Η επιτροπή ΜΠΒ II είναι αρμόδια επίσης για νομικές πράξεις και δεσμεύσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 και για την εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 389/2006.

Άρθρο 14

Επιβράβευση των επιδόσεων

1. Τα έγγραφα στρατηγικής που αναφέρονται στο άρθρο 6 προβλέπουν ότι ενδεδειγμένο ποσό βοήθειας παραμένει διαθέσιμο για την επιβράβευση ενός δικαιούχου του παραρτήματος I στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ιδιαίτερη πρόοδος όσον αφορά την τήρηση των κριτηρίων προσχώρησης, και/ή
- β) αποτελεσματική υλοποίηση της προενταξιακής βοήθειας με επίτευξη ιδιαίτερος ικανοποιητικών αποτελεσμάτων όσον αφορά τους ειδικούς στόχους του σχετικού εγγράφου στρατηγικής.

2. Όταν η πρόοδος και/ή τα αποτελέσματα δικαιούχου του παραρτήματος I παραμένουν σημαντικά χαμηλότερα από τα συμφωνημένα επίπεδα που προβλέπονται στα έγγραφα στρατηγικής, η Επιτροπή προσαρμόζει αναλόγως τις χορηγήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2014.

3. Ενδεδειγμένο ποσό διατίθεται για τις ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και κατανέμεται βάσει αξιολόγησης των επιδόσεων και της προόδου που καλύπτει περίοδο αρκετών ετών αλλά το αργότερο έως το 2017 και 2020 αντίστοιχα. Λαμβάνονται υπόψη οι δείκτες επιδόσεων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2, και διευκρινίζονται στα έγγραφα στρατηγικής.

4. Η ενδεικτική κατανομή των κεφαλαίων της Ένωσης στα έγγραφα στρατηγικής που αναφέρεται στο άρθρο 6 λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα διάθεσης των σχετικών συμπληρωματικών κεφαλαίων βάσει των επιδόσεων και/ή της προόδου.

Άρθρο 15

Χρηματοδοτικό κονδύλι

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού την περίοδο από το 2014 έως το 2020 ορίζεται σε 11 698 668 000 EUR σε τρέχουσες τιμές. Ποσοστό μέχρι 4 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου διατίθεται σε προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των δικαιούχων του παραρτήματος I και κρατών μελών, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητές τους.

2. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, ένα ενδεικτικό ποσό 1 680 000 000 EUR από τους διάφορους μηχανισμούς για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης, ιδίως τον Μηχανισμό Αναπτυξιακής Συνεργασίας, όπως θεσπίσθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, τον ΕΜΓ, τον ΜΠΒ II και τον Μηχανισμό Εταιρικής Σχέσης, όπως θεσπίσθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 234/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾, κατανέμεται σε δράσεις σχετικά με την κινητικότητα, της μάθησης προς και από χώρες εταίρους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 και δράσεις συνεργασίας και διαλόγου πολιτικής με αρχές, οργανισμούς και οργανώσεις από τις εν λόγω χώρες. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 εφαρμόζεται κατά τη χρήση των εν λόγω κονδυλίων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό και για την κατάρτιση των αποφάσεων αριθ. 1719/2006/ΕΚ, αριθ. 1720/2006/ΕΚ και αριθ. 1298/2008/ΕΚ (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 50).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, περί Μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σελίδα 44 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 234/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Εταιρικής Σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες (βλέπε σελίδα 77 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

Η χρηματοδότηση αυτή διατίθεται με δύο πολυετείς χορηγήσεις που θα καλύπτουν τα πρώτα τέσσερα έτη και τα επόμενα τρία έτη αντίστοιχα. Η κατανομή της εν λόγω χρηματοδότησης εμφανίζεται στον προγραμματισμό που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στις οικείες χώρες. Οι κατανομές μπορούν να αναθεωρηθούν σε περίπτωση σημαντικών απρόβλεπτων περιστάσεων ή σημαντικών πολιτικών αλλαγών σύμφωνα με τις προτεραιότητες της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

Άρθρο 16

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11ης Μαρτίου 2014.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Δ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

- Αλβανία
- Βοσνία-Ερζεγοβίνη
- Ισλανδία
- Κοσσυφοπέδιο (*)
- Μαυροβούνιο
- Σερβία
- Τουρκία
- Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας

(*) Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244/1999 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Θεματικές προτεραιότητες της βοήθειας

Κατά περίπτωση, η βοήθεια μπορεί να καλύπτει τις εξής θεματικές προτεραιότητες:

- α) Συμμόρφωση με την αρχή της χρηστής δημόσιας διοίκησης και οικονομικής διακυβέρνησης. Οι παρεμβάσεις στον εν λόγω τομέα αποσκοπούν: στην ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης του επαγγελματισμού και της αποπολιτικοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών, στην εισαγωγή αξιοκρατικών αρχών και τη διασφάλιση κατάλληλων διοικητικών διαδικασιών, στη βελτίωση της ικανότητας ενίσχυσης της μακροοικονομικής σταθερότητας και τη στήριξη της πορείας αφενός προς μια λειτουργική οικονομία της αγοράς και αφετέρου προς μια ανταγωνιστικότερη οικονομία, στη στήριξη της συμμετοχής στον πολυμερή μηχανισμό δημοσιονομικής εποπτείας της Ένωσης και στη συστηματική συνεργασία με διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα σε θεμελιώδη ζητήματα οικονομικής πολιτικής, καθώς και στην ενίσχυση της δημοσιονομικής διαχείρισης.
- β) Θέσπιση των απαραίτητων οργανισμών για τη διασφάλιση του κράτους δικαίου και ενθάρρυνση της ορθής λειτουργίας τους από τα πρώιμα στάδια. Οι παρεμβάσεις σε αυτόν τον τομέα αποσκοπούν: στη θέσπιση ανεξάρτητων, υποκείμενων σε λογοδοσία και αποτελεσματικών δικαστικών συστημάτων, τα οποία προβλέπουν, μεταξύ άλλων, διαφανή και αξιοκρατικά συστήματα διορισμού, αξιολόγησης και προαγωγών και αποτελεσματικές πειθαρχικές διαδικασίες σε περιπτώσεις επιλήψιμων πράξεων, στην εξασφάλιση της θέσπισης άρτιων συστημάτων προστασίας των συνόρων, διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών και παροχής ασύλου σε όσους έχουν ανάγκη, στην ανάπτυξη αποτελεσματικών εργαλείων για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς, στην προαγωγή και προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των μειονοτήτων — συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, καθώς και των λεσβίων, ομοφυλοφίλων, αμφιφυλοφίλων και διεμφυλικών και μεσοφυλικών ατόμων — και των θεμελιωδών ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης.
- γ) Ενδυνάμωση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών ενώσεων, στους δικαιούχων του παραρτήματος I και ενθάρρυνση της δικτύωσης σε όλα τα επίπεδα μεταξύ των επαγγελματικών οργανώσεων και των οργανώσεων των δικαιούχων του παραρτήματος I, επιτρέποντάς τους να αναπτύξουν ουσιαστικό διάλογο με φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.
- δ) Επενδύσεις στην παιδεία, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση. Οι παρεμβάσεις σε αυτόν τον τομέα αποσκοπούν: στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε προσχολική, βασική και δευτεροβάθμια εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, στην προσαρμογή των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, στη βελτίωση της ποιότητας και την ενίσχυση της αξίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στη βελτίωση της πρόσβασης στη διά βίου μάθηση και στη στήριξη επενδύσεων σε υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως στόχο τη μείωση των εδαφικών ανισορροπιών και την ενθάρρυνση της εκπαίδευσης χωρίς διαχωρισμούς.
- ε) Προώθηση της απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Οι παρεμβάσεις σε αυτόν τον τομέα αποσκοπούν: στη διατηρήσιμη ένταξη, στην αγορά εργασίας, των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ), μέσω, μεταξύ άλλων, μέτρων που τονώνουν τις επενδύσεις στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, στηρίζουν την ενσωμάτωση των ανέργων και ενθαρρύνουν την ενεργότερη συμμετοχή όλων των υποεκπροσωπούμενων ομάδων στην αγορά εργασίας. Άλλες βασικές παρεμβάσεις πρέπει να προσανατολίζονται στη στήριξη της ισότητας των φύλων, την προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στην αλλαγή, τη θέσπιση αδιάλειπτου κοινωνικού διαλόγου και την ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας.
- στ) Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας. Οι παρεμβάσεις σε αυτόν τον τομέα αποσκοπούν: στην ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, λ.χ. Ρομά, στην καταπολέμηση διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και στη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προστιτές, διατηρήσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη και οι κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, μέσω, μεταξύ άλλων, του εκσυγχρονισμού των συστημάτων κοινωνικής προστασίας.
- ζ) Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης στις υποδομές των βασικών δικτύων, μέσω, κυρίως, επενδύσεων σε έργα με υψηλή προστιθέμενη ευρωπαϊκή αξία. Μετά τον προσδιορισμό τους, οι επενδύσεις ιεραρχούνται κατά προτεραιότητα ανάλογα με τη συμβολή τους στην κινητικότητα, τη βιωσιμότητα, τον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τη συνάφειά τους με τις διασυνδέσεις των κρατών μελών και τη συνοχή με τον στόχο του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών.
- η) Βελτίωση της κατάστασης του ιδιωτικού τομέα και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της έξυπνης εξειδίκευσης, ως βασικών παραγόντων ανάπτυξης, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και συνοχής. Προτεραιότητα δίνεται σε έργα που βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον.
- θ) Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, ιδίως μέσω της βελτίωσης των ερευνητικών υποδομών, ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος και της προώθησης της δικτύωσης και της συνεργασίας.
- ι) Συμβολή στη διατροφική ασφάλεια και τη διατήρηση διαφοροποιημένων και βιώσιμων συστημάτων καλλιέργειας σε δυναμικές αγροτικές κοινότητες και στην ύπαιθρο.
- ια) Ενίσχυση του αγροδιατροφικού τομέα έναντι των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυνάμεων της αγοράς και σταδιακή ευθυγράμμιση του με τους ενωσιακούς κανόνες και πρότυπα. Ταυτόχρονα επιδιώκεται η επίτευξη οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων στο πλαίσιο μιας ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.

- ιβ) Προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, συμβολή στον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις κλιματικές αλλαγές και διακυβέρνηση της δράσης για το κλίμα και ενημέρωση. Η χρηματοδότηση από τον ΜΠΒ II ενισχύει πολιτικές που αποσκοπούν στη μετάβαση προς μια αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, ασφαλή και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- ιγ) Προώθηση μέτρων συμφιλίωσης και οικοδόμησης της ειρήνης και της εμπιστοσύνης.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Θεματικές προτεραιότητες της βοήθειας στον τομέα της εδαφικής συνεργασίας

Κατά περίπτωση, η βοήθεια στον τομέα της διασυνοριακής συνεργασίας μπορεί να καλύπτει τις εξής θεματικές προτεραιότητες:

- α) προαγωγή της απασχόλησης, της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και της κοινωνικής και πολιτιστικής ένταξης σε διασυνοριακό επίπεδο μέσω, μεταξύ άλλων: της ολοκλήρωσης των διασυνοριακών αγορών εργασίας, η οποία συμπεριλαμβάνει τη διασυνοριακή κινητικότητα, κοινές τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης, υπηρεσίες πληροφόρησης, συμβουλευτικές υπηρεσίες και κοινά προγράμματα κατάρτισης, την ενίσχυση της ισότητας των φύλων, την παροχή ίσων ευκαιριών, την ενσωμάτωση κοινοτήτων μεταναστών και των ευάλωτων ομάδων, επενδύσεις σε δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και τη στήριξη των επενδύσεων στη δημόσια υγεία και σε κοινωνικές υπηρεσίες,
- β) προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και στην αντιμετώπισή της, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων μέσω, μεταξύ άλλων: κοινών δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας, της προαγωγής της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων, της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των πόρων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της μετάβασης προς μια βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της προώθησης των επενδύσεων για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών και ετοιμότητας αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,
- γ) προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και βελτίωση των δημόσιων υποδομών μέσω, μεταξύ άλλων: της μείωσης της απομόνωσης, βελτιώνοντας την πρόσβαση στα δίκτυα και τις υπηρεσίες μεταφορών, πληροφοριών και επικοινωνιών και επενδύοντας σε διασυνοριακά συστήματα και εγκαταστάσεις ύδρευσης, ενέργειας και διαχείρισης αποβλήτων,
- δ) ενθάρρυνση του τουρισμού και της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς,
- ε) επένδυση στη νεολαία, την παιδεία και τις δεξιότητες μέσω, μεταξύ άλλων: της ανάπτυξης και υλοποίησης κοινών προγραμμάτων και υποδομών εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης για την υποστήριξη κοινών δραστηριοτήτων για τη νεολαία,
- στ) προώθηση της τοπικής και περιφερειακής διακυβέρνησης και βελτίωση του σχεδιασμού και της διοικητικής ικανότητας της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης,
- ζ) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ανάπτυξης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του εμπορίου και των επενδύσεων μέσω, μεταξύ άλλων: της προαγωγής και στήριξης της επιχειρηματικότητας, ιδίως των μικρών με μεσαίων επιχειρήσεων, και της ανάπτυξης τοπικών διασυνοριακών αγορών και της διεθνοποίησης,
- η) ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης, της καινοτομίας και των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας μέσω, μεταξύ άλλων, της προαγωγής της από κοινού χρήσης ανθρώπινων πόρων και εγκαταστάσεων για έρευνα και ανάπτυξη της τεχνολογίας.

Η χρηματοδότηση από τον ΜΠΒ II μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί, κατά περίπτωση, για τη συμμετοχή των δικαιούχων του παραρτήματος I σε πολυεθνικά και διαπεριφερειακά προγράμματα συνεργασίας, με τη στήριξη του ΕΤΠΑ για τον στόχο ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, και σε διασυνοριακά προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΜΓ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το πεδίο της βοήθειας καθορίζεται βάσει του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τον αντίστοιχο μηχανισμό (που είναι είτε το ΕΤΠΑ είτε ο ΕΜΓ).

Δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον στρατηγικό διάλογο με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽¹⁾

Βάσει του άρθρου 14 της ΣΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διεξαγάγει στρατηγικό διάλογο με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν από τον προγραμματισμό του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II) και έπειτα από αρχικές διαβουλεύσεις με τους σχετικούς δικαιούχους, όπου απαιτείται. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα σχετικά διαθέσιμα έγγραφα όσον αφορά τον προγραμματισμό με τις ενδεικτικές πιστώσεις που προβλέπονται ανά χώρα/περιφέρεια και, στο πλαίσιο μιας χώρας/περιφέρειας, με τις προτεραιότητες, τα πιθανά αποτελέσματα και τις ενδεικτικές πιστώσεις που προβλέπονται ανά προτεραιότητα για τα γεωγραφικά προγράμματα, καθώς και την επιλογή των τρόπων παροχής βοήθειας (*). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα σχετικά διαθέσιμα έγγραφα όσον αφορά τον προγραμματισμό με τις θεματικές προτεραιότητες, τα πιθανά αποτελέσματα, την επιλογή των τρόπων παροχής βοήθειας ⁽¹⁾, και την κατανομή της χρηματοδότησης για τις εν λόγω προτεραιότητες που προβλέπεται στα θεματικά προγράμματα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα λάβει υπόψη τη θέση που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επί του θέματος.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διεξαγάγει στρατηγικό διάλογο με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά την προετοιμασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης και πριν από οποιαδήποτε ουσιώδη αναθεώρηση των εγγράφων προγραμματισμού κατά την περίοδο ισχύος του εν λόγω κανονισμού.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εφόσον κληθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θα αναλύει σε ποιες περιπτώσεις ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα έγγραφα προγραμματισμού και θα παρέχει εξηγήσεις για οποιαδήποτε άλλη συνέχεια δόθηκε στον στρατηγικό διάλογο.

⁽¹⁾ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπροσωπηθεί στο επίπεδο του αρμόδιου Επιτρόπου.

(*) Κατά περίπτωση.

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη χρηματοδότηση των οριζόντιων προγραμμάτων για τις μειονότητες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφωνούν ότι το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II) πρέπει να ερμηνευθεί ότι επιτρέπει τη χρηματοδότηση προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ενίσχυση του σεβασμού και της προστασίας των μειονοτήτων σύμφωνα με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, όπως ίσχυε δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2006 για τη θέσπιση μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ).

Δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη χρήση εκτελεστικών πράξεων για τη θέσπιση διατάξεων όσον αφορά την εφαρμογή ορισμένων κανόνων του κανονισμού αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι οι κανόνες για την εφαρμογή των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 σχετικά με τον καθορισμό κοινών κανόνων και διαδικασιών για την εφαρμογή των μηχανισμών εξωτερικής δράσης της Ένωσης και άλλοι ειδικοί, αναλυτικότεροι κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ), αποσκοπούν στη συμπλήρωση της βασικής πράξης και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να αποτελέσουν κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, οι οποίες θα εκδοθούν βάσει του άρθρου 290 της ΣΛΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν θα φέρει αντίρρηση στην έκδοση του κειμένου στο οποίο συμφώνησαν οι συννομοθέτες. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το θέμα της οριοθέτησης μεταξύ του άρθρου 290 και του άρθρου 291 της ΣΛΕΕ είναι προς το παρόν υπό εξέταση από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση των «βιοκτόνων».

Δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την αναστολή της συνδρομής που χορηγείται δυνάμει των μηχανισμών χρηματοδότησης

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σημειώνει ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας για την περίοδο 2014-2020, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 234/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Εταιρικής Σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ) δεν περιλαμβάνουν καμία ρητή αναφορά στη δυνατότητα αναστολής της συνδρομής σε περιπτώσεις όπου μια δικαιούχος χώρα δεν τηρεί τις βασικές αρχές που διατυπώνονται στις αντίστοιχες πράξεις, και ιδίως τις αρχές της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρεί ότι τυχόν αναστολή της συνδρομής που χορηγείται δυνάμει των εν λόγω μηχανισμών θα μπορούσε να επιφέρει μεταβολή του συνολικού χρηματοδοτικού καθεστώτος που έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ως συννομοθέτης και ως ένα από τα δύο σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, έχει ως εκ τούτου το δικαίωμα να κάνει πλήρη χρήση των προνομίων του εν προκειμένω, εάν πρόκειται να ληφθεί τέτοια απόφαση.

Δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τους δικαιούχους που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σημειώνει ότι στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ) χρησιμοποιείται ο όρος «δικαιούχοι που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι» σε ολόκληρο το κείμενο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρεί ότι ο όρος αυτός αναφέρεται σε χώρες.
